

Тэргүүн Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2026 оны ... дугаар сарын ... -ны өдрийн ... дугаар тушаалын хавсралт

**ДЭЭД БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГА, МУЗЕЙГ
ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ БАЙГУУЛЛАГЫН ЗЭРЭГЛЭЛД ХАМААРУУЛАХ
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Дээд боловсролын сургалтын байгууллага, музейг эрдэм шинжилгээний байгууллагын зэрэглэлд хамааруулах үнэлэх ажлыг зохион байгуулах, дүгнэх, үйл ажиллагааг зохицуулахад энэхүү журмыг баримтална.

1.2. Эрдэм шинжилгээний байгууллагын зэрэглэлд хамаарах шалгуурыг хангасан байгууллага нь Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуульд заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлж, шинжлэх ухаан, технологийн үйл ажиллагаанд эрдэм шинжилгээний байгууллагын статустайгаар оролцоно.

1.3. Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуулийн 18.2.2, 18.2.6-д тус тус заасан байгууллагыг тухайн байгууллагын хүсэлтэд үндэслэн үнэлгээнд хамруулна.

1.4. Энэ журамд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно.

1.4.1. “дээд боловсролын сургалтын байгууллага” гэж Дээд боловсролын тухай хуулийн 6.1-д заасныг;

1.4.2. “музей” гэж Музейн тухай хуулийн 4.1.1-д заасан соёл, эрдэм шинжилгээний байгууллагыг.

1.5. Хүсэлт гаргасан байгууллага нь дараах нийтлэг шаардлагыг хангасан байна.

1.5.1. Байгууллагын үйл ажиллагаа нь шинжлэх ухаан, технологийн урт болон дунд хугацааны бодлогыг хэрэгжүүлэхэд чиглэгдсэн байх;

1.5.2. Шинжлэх ухаан, технологийн үйл ажиллагаа, үйлчилгээ, хүртээмжийг дээшлүүлэх чиглэлд төрөөс баримталж байгаа бодлого, зорилтыг хангахад чиглэгдсэн байх.

Хоёр. Үнэлгээний үзүүлэлт

2.1. Дээд боловсролын сургалтын байгууллагыг эрдэм шинжилгээний байгууллагын зэрэглэлд хамааруулах үнэлгээний үзүүлэлт (сүүлийн 3 жилийн дунджаар):

№	Үнэлгээний үзүүлэлтийн нэр	Босго үзүүлэлт	Тооцох аргачлал (нотлох баримт бичиг)
1	Эрдэм шинжилгээний ажил гүйцэтгэж байгаа багш нарын хувь	≥50	Үндсэн багшийн “Б цаг” буюу эрдэм шинжилгээний ажлын төлөвлөгөө, түүний гүйцэтгэлээр тооцно. (үндсэн багшаар ажиллуулах ректорын тушаал, Б цагийн төлөвлөгөө баталсан тушаал, гүйцэтгэл тооцсон баримт бичиг)

2	Нийт багш нарын дотор доктор, шинжлэх ухааны докторын зэрэгтэй багш нарын эзлэх хувь	≥50	Тухайн байгууллагад ажиллаж буй нийт үндсэн багшаас доктор, шинжлэх ухааны докторын зэрэгтэй багш нарын эзлэх хувь (цалин, нэмэгдэл тогтоосон захирамжлалын баримт бичиг)
3	Нийт суралцагчдын дотор магистрант, докторантын эзлэх хувь	≥20	Бүртгэлтэй суралцагчдыг ойлгоно. (Элссэн тухай тушаал, цахим системийн бүртгэл)
4	Магистрант, докторантын дотор эрдэм шинжилгээний ажил гүйцэтгэгчийн эзлэх хувь	≥30	Магистрт суралцагчдын хувьд “Судалгааны магистр”-ыг тооцно. “Мэргэжлийн магистр”-ыг тооцохгүй. (Элссэн тухай тушаал, цахим системийн бүртгэл)
5	Нийт орлогод судалгаа хөгжүүлэлтийн ажлын орлогын эзлэх хувь	≥10	Бүх төрлийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны төсөл, хөтөлбөрийн орлого, тэдгээрийн шугамаар үндсэн хөрөнгөд бүртгэсэн хөрөнгө оруулалтыг тооцно. (тухайн оны санхүүгийн аудитлагдсан тайлан, үндсэн хөрөнгийн бүртгэл)
6	Шинжлэх ухааны холбогдох чиглэлээр судалгаа хөгжүүлэлтийн ажил гүйцэтгэх эрдэм шинжилгээний лабораторийн хангамж	Шинжлэх ухааны холбогдох чиглэл бүрээр төрөлжсөн лабораторит ой байх	Бүтцийг баталсан баримт бичиг.
7	Эрхлэн гаргадаг эрдэм шинжилгээний бүтээл, сэтгүүл	Шинжлэх ухааны холбогдох чиглэл бүрээр	Тухайн байгууллагын албан ёсны, тогтмол хэвлэл байна.
8	Туурвисан нийт эрдэм шинжилгээний бүтээлд олон улсын эрдэм шинжилгээний сэтгүүлд нийтлүүлсэн өгүүлэл, бүтээлийн эзлэх хувь Хэвлүүлсэн нийт эрдэм шинжилгээний өгүүллээс олон улсад хэвлэгдсэн өгүүллийн эзлэх хувь	≥10	Шпрингер нэйчур (Springer Nature)-ын Даймэнешнз (Dimensions) олон улсын мэдээллийн сангийн мэдээлэлд үндэслэн тооцно.
9	Нийт аж үйлдвэрийн өмчийн эрх авсан бүтээлд олон улсын аж үйлдвэрийн өмчийн эрх авсан бүтээлийн эзлэх хувь Нийт оюуны өмчид аж үйлдвэрийн өмчийн эрх авсан бүтээлийн эзлэх хувь	≥10	Зөвхөн тухайн байгууллагын нэр дээр бүртгэлтэй оюуны өмчийг тооцно.
10	Нийт судалгаа хөгжүүлэлтийн ажлын үр дүнгээс үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд нэвтэрч,	≥10	Байгуулсан гэрээ

	<p>ашиглагдсан бүтээлийн эзлэх хувь</p> <p>1.Нийт судалгаа хөгжүүлэлтийн төсөл, хөтөлбөрөөс хувийн хэвшлийн захиалгаар гүйцэтгэж буй ажлын эзлэх хувь</p> <p>2.Судалгаа хөгжүүлэлтийн ажлын үр дүнгээс Лицензийн гэрээгээр дамжуулсан ажлын эзлэх хувь</p>		
11	Эрдэмтэн, багш нарын эрдэм шинжилгээний хурал, семинар	Тусгай хөтөлбөрөөр тогтмол зохион байгуулдаг байх	
12	Нэг багшид ноогдох эрдэм шинжилгээ, судалгаа хөгжүүлэлтийн ажилд зарцуулж буй зардал (Хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээтэй тэнцүүлэн тооцсон)	х6	Эрдэм шинжилгээ, судалгаа хөгжүүлэлтэд зарцуулсан нийт зардал, үүнд судалгаа, хөрөнгө оруулалт зэргийг тооцно. (тухайн оны санхүүгийн аудитлагдсан тайлан, үндсэн хөрөнгийн бүртгэл)
13	Нэг багшид ногдох эрдэм шинжилгээ, судалгаа хөгжүүлэлтийн ажлын орлого (Хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээтэй тэнцүүлэн тооцсон)	х4	5-д заасан орлогыг нийт үндсэн багшийн тоонд харьцуулна. (тухайн оны санхүүгийн аудитлагдсан тайлан, үндсэн хөрөнгийн бүртгэл)

2.2. Музейг эрдэм шинжилгээний байгууллын зэрэглэлд хамааруулах үнэлгээний үзүүлэлт (сүүлийн 3 жилийн дунджаар):

№	Үнэлгээний үзүүлэлтийн нэр	Босго үзүүлэлт	Тооцох аргачлал
1	Музейн сан хөмрөгийг иж бүрдүүлэх, үзмэрт түшиглэсэн судалгаа явуулах, баяжуулах, сэргээн засварлах, ашиглах, хадгалж хамгаалах, нийтийн хүртээл болгох, тэдгээрийн гарал үүсэл, үнэ цэнийг тогтоох чиглэлээр дангаараа буюу эрдэм шинжилгээний холбогдох байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлэх судалгаа хөгжүүлэлтийн ажил	3-с доошгүй судалгаа хөгжүүлэлтийн ажлыг тогтмол гүйцэтгэдэг байх	Бүх төрлийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны төсөл, хөтөлбөрийг тооцно. (тухайн оны санхүүгийн аудитлагдсан тайлан, хамтран ажиллах гэрээ, хэлэлцээр)
2	Үзмэрийн тодорхойлолтын бүрдэл	Үзмэрийн сан хөмрөгийн 60-аас доошгүй хувьд нь шинжлэх ухааны	??? Нийт үзмэрт “шинжлэх ухааны бүрэн тодорхойлолттой үзмэр”-ийн эзлэх хувь (Сан хөмрөгийн нэгдсэн бүртгэл)

		үндэслэлтэй мэдлэг, мэдээлэл бий болгосон байх	
3	Нийт ажиллагчдын дотор эрдэм шинжилгээний ажилтан (судалгааны ажилтан)-ы эзлэх хувь	≥10	Бүтэц, албан тушаал баталсан тушаал, томилсон тушаал
4	Судалгааны ажилтны дотор магистр, доктор, шинжлэх ухааны докторын зэрэгтэй ажилтны эзлэх хувь	≥30	Үндсэн албан хаагчдаас тооцно
5	Эрхлэн гаргадаг эрдэм шинжилгээний сэтгүүл, судалгааны ном, товхимол, гарын авлага	2-оос доошгүй нэр төрөл	Тухайн байгууллагын албан ёсны, тогтмол хэвлэл байна.
6	Тухайн музейн жилийн төсөвт эрдэм шинжилгээ, судалгаа хөгжүүлэлтийн зардлын эзлэх хувь	≥10	Эрдэм шинжилгээ, судалгаа хөгжүүлэлтэд зарцуулсан нийт зардал, үүнд судалгаа, хөрөнгө оруулалт зэргийг тооцно. (тухайн оны санхүүгийн аудитлагдсан тайлан, үндсэн хөрөнгийн бүртгэл)
7	Эрдмийн зөвлөл	Зөвлөлтэй байх	Эрдмийн зөвлөлийг баталсан тушаал байна.

Гурав. Үнэлэх үйл ажиллагаа

3.1. Эрдэм шинжилгээний байгууллагын зэрэглэлд хамааруулах үнэлгээ хийх үүрэг бүхий ажлын хэсгийг шинжлэх ухаан, технологийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний тушаалаар байгуулна.

3.1.1. Ажлын хэсгийн гишүүд хүсэлт гаргасан байгууллагатай ашиг сонирхлын зөрчилгүй байна.

3.2. Ажлын хэсэг нь эрдэм шинжилгээний байгууллагын зэрэглэл тогтоолгохоор хүсэлт гаргасан байгууллагыг "Дээд боловсролын сургалтын байгууллага, музейг эрдэм шинжилгээний байгууллагын зэрэглэлд хамааруулах үнэлгээний үзүүлэлт"-ийг "хангасан", "хангаагүй" эсэхэд дүгнэлт гаргана.

3.3. Үнэлгээний нийт үзүүлэлтийн 60-70 хувийн шаардлагыг бүрэн хангасан байгууллагыг эрдэм шинжилгээний зэрэглэлд хамруулна.

3.4. Үнэлгээний үзүүлэлтийг хангаагүй тохиолдолд хүсэлт гаргагчид Ажлын хэсгээх гарсан дүгнэлтийг хүргүүлнэ. Энэ нь тус дүгнэлтийг үндэслэн хүсэлтээ дахин хүргүүлэх эрхийг хязгаарлах үндэслэл болохгүй.

3.5. Ажлын хэсгийн дүгнэлтэд үндэслэн шинжлэх ухаан, технологийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн нь дээд боловсролын сургалтын

байгууллагыг эрдэм шинжилгээний байгууллагын зэрэглэлд хамааруулах шийдвэрийг гаргана.

3.6. Эрдэм шинжилгээний байгууллагын зэрэглэлд хамааруулах үнэлгээ хийх үйл ажиллагаатай холбоотой санал, хүсэлтийг шинжлэх ухаан, технологийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад гаргана.

---o0o---